

ningen maatte gives af Kongen, skøndt man jo vel har villet forbeholde sig en vis Leilighed til at overbevise sig om, at denne Fællesforfatning erstatte, saavidt Forholdets Natur tillader det, det, som man skulde give Slip paa ved de Forandringer i Grundloven, som Fællesforfatningen medfører. Jeg troer forøvrigt for min Deel, at Kongen har en Berettigelse til at give en saadan Fællesforfatning i det Forbehold, hvormed han vedtog Grundloven. Der var forelagt en Grundlov for Kongeriget Danmark og Slesvig, men som ikke kunde endelig vedtages, førend udvalgte Mand fra Slesvig ogsaa havde havt Deel i dens Vedtagelse. Dette vilde man alligevel ikke oppebie i den Forsamling, der var tilstede i 1848—49, men man vilde hellere have Grundloven tidligere, uagtet man jo meget godt indsaar, at der i denne Henseende blev et Gul i samme. Dette har gjort, at Grundloven ikke har den Fasthed, som den under andre Omstændigheder vilde have havt. Den udførlige Udvikling af dette Forbeholds Natur og det Forhold, hvori det staaer til hvad der tidligere er passeret i Rigsdagen, og af den absolute Umulighed, der er i, at Fællesforfatningen nu kan tilveiebringes ved Overenskomst mellem de forskjellige Landsdele, er der ikke Anledning til nu at give. Jeg troer, at Grundene derfor ere klarlige forelagte, og det vilde kun føre til stor Tidsspilde og gjensidig Irritation, hvis man vilde gaae videre ind paa en Udvikling deraf. Jeg vil kun bemærke, at, naar man antager, som man med god Føle kan, at Forbeholdet giver Kongen Berettigelse med Hensyn til de Forandringer, som ere nødvendige for at ordne Forholdet til Slesvig; og i Forbindelse dermed, hvad der er uundgaaelig nødvendigt, ogsaa til de øvrige Statsdele, saa kan man ikke sige, at man svigter den Ed, man har aflagt paa Grundloven, hvis man giver sit Samtykke til, at de Bestemmelser gaae ud af Grundloven, som ere byggede paa den Forudsætning, at Grundloven skulde gjælde for hele det danske Monarchie. Det er disse saa Bemærkninger, jeg vil gjøre, ikke for at indlade mig paa nogen videre Discussion af denne Sag, hvilket ikke vilde føre til Noget, men, for

at det dog ikke skal staae aldeles uimodfagt, hvad man i denne Retning har anført.

Gardenfleth: Den samme Betragtning, som den høitagtede Premierminister nu anførte, for ikke at gaae ind paa en yderligere Discussion, burde maaskee ogsaa afholde enhver af Landstingsmændene fra nærmere at udtale sig over det her foreliggende Punct. Det er jo allerede ved Regeringens Erklæring igaar ganske bestemt blevet udtalt, at der ikke kan ventes nogen Overenskomst paa den Basis, der allerede er vedtagen, og, forsaavidt den høitærede Premierminister ved sin Udtalelse idag har noget modificeret denne Erklæring, idet det nemlig af den høitærede Minister blev udtalt, at der dog kunde være et svagt Haab om, at det Ændringsforslag, der igaar blev forkastet, kunde blive vedtaget ved tredie Behandling, saa tilstaaer jeg dog, at, hvor meget jeg end for mit Vedkommende kunde ønske, at dette Ændringsforslag blev vedtaget, fordi jeg anseer det for i og for sig berettiget, har jeg dog ikke det allermindeste Haab om, at der ved tredie Behandling kan ventes nogen Forandring i det ved anden Behandling Vedtagne, hvilket jo ogsaa blev vedtaget med en meget stor Majoritet. Det er altsaa ikke egentlig med Hensyn hertil, at jeg har begjæret Ordet; men jeg har troet, at, naar jeg ved min Afstemning kom til det samme Resultat, der er anbefalet af enkelte andre ærede Talere, saa kunde det see ud, som om mine Grunde vare de samme som deres, og det kan jeg dog ikke fuldkommen vedkjende mig. Jeg finder mig desforuden saa meget mere opfordret til at yttre mig, som der ved Gjengivelsen af den Udtalelse, jeg tillod mig ved første Behandling, er i Landstingstidenden Sp. 1976, Linie 22, indløbet, saavidt jeg skjønner, en reen Feiltryk ved at indføre et Ikke, som forandrer Meningen af det, jeg tillod mig dengang at sige. Jeg staaer nu, som jeg allerede igaar udtalte, paa et noget saregent Standpunct, idetmindste et Standpunct, der er afvigende fra det, som synes at gjøre sig almindeligt gjældende her i Tinget. Jeg anseer den Fællesforfatning, som vi vente, eller som vi attraae at skulle komme ud, for